

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan, izvemši ponedeljke in dneve po praznikih, ter velja po pošti prejemati, za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gold., za pol leta 8 gold. za četrt leta 4 gold. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gold., za četrt leta 3 gold. 30 kr., za en mesec 1 gold. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 krajc. za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština iznaša. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gold. 50 kr., po pošti prejemati za četrt leta 3 gld. — Za oznanila se plačuje od četristopne petit-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr., če se dvakrat in 4 kr., če se tri- ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani na celovski cesti v Tavčarjevi hiši „Hotel Evropa“. Opravištvu, na katero naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v „Narodni tiskarni“ v Tavčarjevi hiši

Vabilo na naročbo.

Vse dosedanje gg. naročnike, katerim naročnina poteče konec septembra in druge narodnjake vabimo na novo naročbo „Slov. Naroda“.

„Slov. Narod“ velja:

Za ljubljanske naročnike brez pošiljanja na dom:

Za četrt leta 3 gld. 30 kr.

Za en mesec 1 „ 10

Za pošiljanje na dom se računa 10 krajc. na mesec, 30 kr. za četrt leta.

S pošiljanjem po pošti velja:

Za četrt leta 4 gld. — kr.

Za en mesec 1 „ 40

Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer:

Za Ljubljano za četrt leta 2 gld. 50 kr.

Po pošti sprejemati „ „ 3 „ — „

Administracija „Slov. Naroda“.

O občnem položaji.

Iz Zagreba, 28. sept.

[Izv. dop.]

Hercegovsko-bosenska vstaja bliža se vidno svojej krizi. Besede Nj. veličanstva cesaro-kralja avstro-ogerskega, govornice delegacijama, so začetek krize. Proti tem besedam so Aedrassyjeve enuncijacije na Haynaldovo interpelacijo otle fraze, nemajoče niti naj manje politične važnosti, kajti inače bi bile oporek besed Nj. veličanstva. V vstajniškem taboru bodo besede našega prevzvišenega vladarja gotovo nove nade obudile in z navdušenjem sprejete. Kar vstajniki niso iz Kragujevca čuli, čuli so iz Dunaja. In s to izmeno so gotovo več pridobili nego izgubili. Do sedaj je bilo težišče bo-

sensko-hercegovskega vprašanja v Belgradu, od teh mal bode pa na Dunaji.

Srbija si je dala po diplomaciji vodstvo turških Slovanov iz rok izviti. Ona je prestala biti odločilen faktor na slovanskem jugu in domnevani poklic jugoslovanskega Pijemonta je denes za njo karikatura. Srbija je, in nij. — Za politične težnje nas avstro-ogerskih jugoslovancev je skoro bolje, da Avstro-Ogerska z jugoslovanskim pokretom ravna, nego Srbija, ki je do sedaj samo zastavo izključivega Srbstva razvila.

Na besede Nj. veličanstva bodo čini prišli in morajo priti, kajti take besede se ne govore v svet brez pošteva na vse mogoče konsekvencije in dogodjaje. Avstro-Ogerska, kot neposredna mejašica, je naravno „v prvej vrsti“ zadeta po naslednjih bosensko-hercegovinske vstaje, njej pristoji tedaj v prvej vrsti, da svoje koristi v teh pokrajinah neokrnjene obrani in ohrani. To je Avstro-Ogerska uže sama sebi dolžna. Prusija je rekla, da nema tu dole nič opraviti. Geografična oddaljenost mej njo in Turčijo je tolika, da je ta izjava celo resnična.

Rusija je sicer bližja, vendar pa nijao njene koristi daleko v onej meri v Bosni in Hercegovini zadete, kolikor Avstro-Ogerske. Besede „v prvej vrsti“ padajo tedaj z vso resničnostjo na stran Avstro-Ogerske.

Bodemo le videli, kako jih bo naš vnanji urad zastopal, in izvel. Bojimo se, da bo izvedba bolj v magjarskem, nego v avstro-ogerskem pomenu izvršena. Prošlost Andrassyjeva ne da nobenega poročstva za to, da bo njegovo zastopanje naše monarhije nasproti unanjemu svetu v pravem smislu besede avstro-ogersko, kar bi moralo v prvej vrsti biti.

In evropske vevlasti, zlasti Anglija in Francoska, se Avstro-Ogerskej akciji gotovo ne bi opirale, kajti v interesu obeh dveh leži, da se Avstro-Ogerska spet ojača: Angliji zato, ker računa, da utegne Avstro-Ogerska kedaj njena zaveznica proti Rusiji biti, Francozke pa zato, ker računa, na Avstro-Ogersko kot zaveznico v kedajnej re-vanžnej vojski proti Prusiji. Iz cele situacije se vidi, da je položje Avstro-Ogerske jako povoljno. — Turčija nasprotno nema nikjer, razen morebiti pri katerih sultanah v globoke Aziji ali Afrike, zaveznikov v Evropi. Diplomacija in narodi so njej hrbet obrnili. Niti moralne, niti materialne pomoči nij za njo od nikogar. Naj večja njena moč je verski fanatizem, ki tudi krulovega in slepega v vojno žene. — Kakor je Avstro-Ogerska v prvej vrsti poklicana, da čuje nad svojimi koristi v Bosni in Hercegovini, ravno tako naj tudi vstajniki v prvej vrsti svoje zaupanje v Avstro-Ogersko stavijo, saj vide, da njim od Srbije in Črnogore pomoči ne pride.

Z jugoslovanskega bojišča.

Iz Spļjeta, 25. sept. [Izv. dop.]

Predvčerajšnjem je bil tukaj Miroslav Hubmajer, potujoč iz tabora vstašev, ki so okolo Trebinje in Glavska, ter šel v Bosno na gornjo Uno, da prevzame tam poveljništvo pri vstaših, ali da jih organizira. Poslan je tja od vrhovnega poveljništva vstašev. Pripovedoval mi je različne podrobnosti iz Hercegovine in svojega početja tam, in nekoliko vam hočem iz tega pogovora naznaniti.

Iz boja 18. t. m. pri Glavskom ali v

Listek.

Potovanje na Grossglockner.

(Spisal Viktor Orešek.)

(Konec.)

Naša naloga je bila, 7000 ' visoko ležečo „Janezovo koč“ dospeti, kjer smo imeli prenočiti. Vedno navkreber je bil pot. Uže smo bili na planinah, kjer so planšarice pri na pol odprtih durih pogledovale za nami. Gozde smo prekorakali, jeli smo iti po travnikih, lepo pisano oblečenih. Po 21. urnej hoji smo prvič počivali na Elizabetinej višini.

Tu je napravilo nemško planinsko društvo zavetje za potnike. Do tu je cesarica dospela, česar nas uže ime spominja. Iz tega kraja sem videl tri vrhove, sloneče na „Zvonarju“, globoko v dolini pak lednik, katerega deli prepad v dva dela, manjšega

spodnjega in večjega vrhnega. Dosegli smo tudi Franc-Josipovo vršino, imenovano po Nj. veličanstvu cesarju, dospevšem do tu. Mnogo gora se je uže pogreznilo pod nami, prosto sem dihal planinski zrak. Komaj še tisoč korakov, in strmeč sem obstal pred skalo z vdeleno marmorovo ploščo, katero je napravilo in posvetilo tudi nemško planinsko društvo neutrudljivemu hribolazcu in ustanovitelju društva gorskih vodnikov pri sv. Krvi, Fr. Hoffmann-u, padlemu pri Sedanu 1870. Ob pol osmih smo dohiteli na svoj cilj, — v Janezovo koč. Priprosta, a čedna in lepa je; prebiral sem liste, knjige za tujce, tu ležeče, in sem se vpisal tudi jaz in potem zaužil od vodnikov pripravljeno večerjo. Potem sem legel na slamo na deskah. Vodniki so šli iz koč, opazovali zrak, sapo in oblake, in se veselili vrnila, češ, lepo bode vreme. — Zazibal me je sladki sanj!

Petek zjutraj 16. julija so me iztrgali

uže ob eni čez polnoč iz morfejevega naročja. Použivši mali zajutrek, smo s svetilnico razsvitali si daljni pot; koračili smo po morēni in nastopili pot po ledniku. Okolo pol ure široko ledeno polje smo prešetali, večje razpoke obšli in manje preskakali in tako smo prišli do podnožja „Zvonarjevega.“ Wallner predkorakajoč, je vedno preiskaval trdnost in zanesljivost steze, mej tem ko je Tribuzer nosil provijant. Sigurnosti radi so me natvezili na vrh, navezali mi dereze na noge in tako smo šli zdaj desno, zdaj levo po ledniku in po skalah do Salmove koč, katero je dal sezidati kardinal Salm, ko je leta 1800 prvi pot obiskal „Zvonarja.“ Oslobodili so me od vrvi in tu smo eno uro počivali in použili kuhano vino, katero sta vodnika pripravila, in se podali čez „Hohenschwarte“ na „Adlersruhe.“ — Kaj sem tu zapazil? — ime svojega rojaka, zapisano na skali, 11.000 ' visoko nad morjem. Franjo Kadilnikovo ime je bilo, zapisano 7. avgusta

Glavskom dolu mi je pripovedoval sledeče drobnosti: 250 Črnogorcev (a ne 800, kakor je bilo brzojavljano iz Cetinja) pod Peko Pavličem, dalje vojvodom banjanskim Maksimom Bakčevićem in popom Milom vzeli so turški provijantni koloni 1808 ovac in 250 govedine, in sicer brez velicega boja. Živino je gnalo nekoliko Turkov pred pol ure oddaljeno vojaško kolono, in bilo je tedaj lahko vse vzeti. Vstaši so spravili ves plen v varen kraj, ter se potem združili z Ljubibratičevim vojsko okrenili proti turški vojski, kateri je bila okolo 1200 mož močna, mej njo več agov in begov. Pri Žabici se je začelo po polu dne ob 4. streljanje, koje je trajalo do petih. Turci so se spustili v beg in tu so izgubili največ, in izgubili bi bili še mnogo več, ako bi vstaši po starej šegi ne bili tako obsedeni na — turške glave. Miroslav mi je pripovedoval, da vsak Hercegovinec, ako ubije Turka, po turški šegi slednjemu odreže glavo, „ker bi mu nikdo ne hotel verjeti, da ga je res ubil.“ Miroslav pravi, da je izpodbujal vstaše, naj palijo za Turci, pak posle neka režejo glave, če ne morejo drugače, ali zastonj, in temu se imajo zahvaljevati Turci, da jih je prišlo še toliko nazaj. — Po konzularnih spisih manjka Turkom 105 svojih.

Miroslav je videl na tem mestu 55 odrezanih turških glav, mej njimi 1 baj (obrist) in 1 major. Naštel mi je več imen odličnejših agov in begov, koji so pali, mej njimi Nadži Agipović, Nizdarević, Omeragić, Brašković i. dr.

Pri glavnej provijantnej koloni dobili so vstaši 25 konj jahačev, 48 konj tovarnikov z moko. Mnogo orožja in sicer zadane preko 250, lepih jataganov, revolverjev, sabelj, in okolo 4000 patronov za zadanke.

O številu vstašev v okolici trebinjskej mi je Hubmajer pravil, da jih je okolo 600 in sicer onih 250 Črnogorcev pod imenovanimi vojvodi in okolo 300—350 Hercegovincev pod Ljubibratičem. Prostovoljcev je jako malo še. O teh slednjih je pravil Miroslav jako čudne stvari, koje jim niso nikakor na čast. Pokazavši mi moj dopis v „Slov. Narodu“ o prostovoljcih, rekel je, da sem jo popolnem uganil, in da so moje slutnje istine. Rekel mi je, da je najbolje, da ne dojde nobeden več, posebno zdaj, ko začinja biti zima, in je po noči po hribih, kjer vstaši nočujejo pod prostim nebom brez vsega pokrivala za vsacega teška stvar.

Prostovoljci bi bolehalo in bi bili vstašem le muka. — Oni, koji žele udeležiti se boja, naj rajši gredo v Bosno. — Vstaši so se utaborili na Glavskom. — V Dubrovniku se je Miroslav moral dati fotografirati.

O Srbiji se iz Carigrada „W. T.“ poroča: Srbija je tukaj sem naznanila, da bo dala srbskemu narodu določiti, ali se čuti v nevarnosti zaradi zbiranja turške vojske na srbskej meji. Turčija je na to odgovorila, da to nij narodu, ampak vladi v Srbiji določiti. Veliki vezir s Srbijo neče diplomatizirati. — Mej srbskimi ministri sta Gručić in Nikolić za vojno, Ristić se nij še odločil. — Povedano je uže bilo, da so Turki dva srbska oficirja ustrelili. Imenujeta se Dimić in Rajaković. Bila sta v celej uniformi na meji, ko so Turki na nju streljali. Zadeta sta od mnogih kugel. V srbskej vojski vlada za to veliko razdraženje. Vpije se po maščevanju.

Najnovejši dopis v „Deutsche Zeitung“ iz Kostajnice pravi, da je slovenski prostovoljec Česen vendar le res od Turkov ujet, torej v drugič, ker je bil enkrat ušel. — Tudi „Obzorov“ dopisnik iz Kostajnice v listu od 28. t. m. piše: Turci so ujeli jednega Slovenca iz Ljubljane 23. sept. „Teško si ga njemu“ misli dopisnik in pristavlja: ves svet pripoveduje, da je v brdu nad Kostajnico jeden vstaš živ nabit na kolec. —

Iz Belgrada se poroča „W. Tagbl.“ 27. sept.: Cela dežela je vojnemu ostrogu podobna. Strelivo, orožje, kanoni se od vseh tvrdnjav na mejo nosi. Rus Krekovski, uradnik ruskega ministerstva je skozi Cetinje v Belgrad prišel. — V Kragujevcu noč in dan Srbi kanone lijejo.

Iz Carigrada Turki poročajo, da je šest bataljonov Turkov zmagalo vstaše v boji pri Zanjevini, 4 ure od Gačka proč. Drug dan zopet, pravijo Turki, da so pri Besogi zmagali. To je čudno! Kedaj in kolikokrat so uže Turki poročali, da vstašev nij, da so uže davno potolčeni.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 29. septembra.

Vojni minister je obeh delegacij

nde pozval, naj pridejo gledat nove Uhacijske kanone. Delegati so bili baje tako zadovoljni, in vojni minister tako zgovoren, da nij dvomiti da bode ministru dovoljenih 8 milijonov, katere zahteva letos za kanone.

Na Češkem je tudi mlada ali svobodomiselná stranka začela agitacijo za volitve v državni zbor. V Velvarnu so imeli v nedeljo shod, kjer so bili volilci treh volilnih okrajev. Dr. Julius Gregr je govoril in dr. Kučera. Poslednji je dokazal, da je stranka mladočehom po natornej sili nastati morala v obrambo proti absolutizmu, v katerega so fevdalci Čehe vlekli. — Tadi v Čremošni so bili plzenski mladočehi zbrani. Tu je govoril dr. Ed. Greger.

Magjarski list „Keletnepe“ je zvedel in „Wiener Tagblatt“ pripoveduje, da utegne vojna biti, ker je genie-direkcija v Oseku (Slavoniji), Brodu in v Starej Gradiški dobila povelje, te tvrdnjave v tak stan spraviti, da se bodo dale braniti. Major Wohlbürg je uže na mesto odrinil.

Vprašanje države.

Na Francoskem imajo poleg vseh nezgod srečo. Blagostanje raste. Finančni minister je v Isle Adam pri nekem obedu govoril govor, v katerem je povedal, da je uže 70 milijonov več indirektnega davka dobil, nego ga je proračun pričakoval.

Stari poštenjak in borec za narodno svobodo vseh narodov, ne le Italijanov, vrli **Garibaldi** je odposlal sledeče pismo J. L. Forleyi, tajniku lorda Russela in londonskega odbora za podporo uboge slovanske raje v Hercegovini: „Dragi moj prijatelj! Lord Russel je bil gotovo tolmač plemenitega angleškega naroda, ker je pričel nabiranje dobrovoljnih doneskóv za hercegovske ranjene. Osloboditeljica robstva na vsej zemlji sveta, dostojna je gotovo, da izreče svoj veto potlačiteljem krščanstva iz točne Evrope, kakor je učinila to neapolskemu silniku i njegovemu protektorju Bonaparti. Kadar nam je hotel prečiti, da bi pridobili zopet slobodo svojej domovini in proglasili pravico Mesini. Glasoviti državnik, veliki angleški domorodec lord Russel našel boče v bratinskej in človekoljubnej volji svojih rojakov ono sladko zadovoljnost, olajšati nesrečo v katero je toliko revnih rodbin zabredlo, katere pod ostrostjo jatagana stradajo ali umirajo. Zahvaljujem se vam tudi, ker me je vaš podporni komite počastil z naslovom jednega vašega. Vaš udani

G. Garibaldi.“

Dopisi.

Iz Zatičine na Dolenjskem 27. sept. [Izv. dop.] Pravite in citirate radi da je „justitia regnorum fundamentum“. Da, imelo bi tako biti, ali . . . več ne govorim, utegnil bi si kako konfiskacijo na glavo na-

1872; tudi smo tu opazovali vsahajajoče solnce.

Ognjeno rudeča obla, lahko smo jo gledali, je vsahajala in spreminjala lednike v ognjeno morje! Strmel sem! Črez snežnike smo se popenjali kvišku in smo dospeli ob 7. uri na prvi vrh. Vse gore, katere so se mi od svete Krvi zdele visoke, so bile pod menoj, nič mi nij mejilo pogleda v daljavo. A najvišji vrh je bil še nad nami, i njega smo morali skušati doseči, če tudi ne brez nevarnosti. Drsati se nam je bilo po skalnem grebenu, pokritim z ledom in snegom, oziraje se na desno in na levo črez nepredvidljiva brezdna; tu je napeta črez brezdna žica, za katero smo se poprijemali, — kri mi je zastajala po žilah, koža se mi je ježila, mislečemu: naj bi se le jeden od nas treh izpodtaknil, le jednemu naj bi izpodletelo in — z bogom svet! ne bode nas več

nazaj. — Ali srečno smo dospeli na vrh „velikega Zvonarja“.

Nebeški razgled! Vse Alpe pod menoj. Vsi veljaki in orjaki Alp so bili pod nami; veliki „Venediger“, „Dreiherrenspitz“, tirolske Alpe, Ture z „Brennkogelnom“, „Hochnarrom“ i. d.; najlepši hribje solnogradski so bili videti.

Pogorja moje domovine, hribe Kranjsko-Slovenske sem si dobro ogledal; Triglav, Bahji zob, Grintovec, vsi so lesketali v solncu.

$\frac{3}{4}$ ure sem se oziral, kar me opozori vodnik, da bi bilo dobro vrniti se. Udal sem se osodi. Obiskovalni listek sem vrgel v pušico, v kateri je uže bilo kaci 35 družih.

Srečno, brez najmanje nezgode smo prišli ob 7. zvečer proti vasi. Kar začujem pok možnarjev; vprašam, kaj da to pomeni,

in vodniki mi pravijo, da vsacemu srečno vračajočemu potniku streljajo v čestitanje.

Posamezni tu bivajoči potniki so nam bili prihiteli precej daleč naproti. Radovednosti njihovej zadostiti, mi nij bilo mogoče. Zvečer sem se zabaval z dvema Angležema, hotečima drugi dan iti na Zvonar. Nerač sem zapustil to družino, a narava in noč imata svojo moč. Dve noči se nijsem mogel odpočiti, torej me je trl bolj zaspanec. Šel sem v svojo sobo in spal drugi dan do devetih. Komaj sem pozajutkoval, uže me je čakal voz pred hišo, da bi se odpeljal v Vogliče. Poslovil sem se od gostilničarjevih in družih vaščanov, pri katerih sem se tako dobro počutil. V treh urah sem bil v imenovanj vasi.

Od tod sem lezel črez „Iselsberg“, hoteč iz Lienca v gornji Dravburg gredoči omnibus prestreči, a sreča mi nij bila mila, zamudil sem voz in kaj sem hotel storiti. Peš sem

kopati. Le to naj omenim kako je z justicijo pri nas. Tu imamo necega Korošca, Stuhca po imenu, za adjunkta. On sodi nam, pa ne ve kaj sodi, ker nas ne ume, slovenkega jezika ne zna dovolj. Za torej ima tolmača. Kakšnega, zapriseženega? Kaj še, necega pisača, rojenega iz Kočevja, ki tudi dosti ne umeje našega jezika, tako da sodnik-adjunkt in njegov tolmač oba ne vesta, o čem pravico iskajoč ali kot priča zaslišani kmet govori. Pisalec tega je govoril s štirimi pametnimi možmi, kateri so bili kot priča zaslišani. Ti so pravili, da je po uro trajajočem izpitavanji in tolmačenji g. Stuhca imel onega ki je družega tepel, za poškodovanca, za pobijalca. Kakšne morajo v tacem slučaju prve preiskave kakšne sodbe!

G. Stuhcu ne rečemo nič. Osobno je pošten človek. Če slovenski ne zna, pa naj ga mej Nemce prestavijo. Tudi kmetje, ki so mi to pravili, rekli so: „nu, saj gospod še ne bi bil ravno napačen; on bi; ali ne more, pa ne more! ne zna!“ — Teda vse graje so vredni le oni, ki so g. Stuhca, našega jezika nezmožnega, posadili sem v Zatičino, kamor ne spada in kjer svetej nalogi justicije zadostiti ne more. Zakaj Slovence mej Nemce rinete, nam pa nesposobneže silite? Denite domače ljudi mej domač narod, kajti zavoljo enega c. kr. adjunkta se nečemo ponemčiti, — gora ne pojde k Mohamedu, a Mohamed Stuhca tudi neče h gori, ker se jezika, brez katerega vestno in po duhu prave juristerije uradovati ne more in ne sme, dovolj se še sedaj nij naučil.

Iz Maribora 28. sept. [Izv. dop.] Gotovo bode tudi marsikaterega zanemivalo slišati kako so naši mariborski prusofili nemške naravoznance ali „Naturforscherje“ sprejeli. Kakor vselej, kadar v prusovskem Gradcu kakšen Nemec zacvili, pri nas v Mariboru vsi prusaki z všesi začno migati, tako se je tudi zdaj prigodilo. Komaj je počil glas, da pride 60 teh vsegamogočnih Nemcev — kričačev — v slovenske Ruše neka izkopanja gledat, uže so se mestni očetje zbrali v izvenrednej seji in dovolili, da se sme 300 gl. iz mestne kase porabiti za nemške „goste“ za to, da se najame posebni vlak iz Ruš, da se naroči v kazini pojedina in da se najame godba itd. To vse za zaslužene mestne krajcarje, mej kterimi je gotovo $\frac{1}{3}$ naših slovenskih vmes, ki nijso za to, da bi se za Prusijane rabili. Dalje, naj se okinčajo hiše prek ulic, po katerih se bodo totti gostje premikovali. Tako je bilo veleevano, ali kinčanje hiš je bilo res ubožno; zunaj

moral korakati jedno uro. Svoj cilj „kapun“ sem dosegel in prenočil tam. Dobra je in nij draga ta gostilna: tako sem plačal n. pr. za lepo svojo sobo in postrežbo 12 kr.!

V nedeljo 18. sem se probudil in čakal v soboto mi odšli omnibus, da sem se v g. Dravburg in od tod peljal po železnici v Celovec.

To je lepo mesto; okusno zidano, lepi trgi in ulice polne podob in kipov; ulice so vse široke, posebno kolodvorska.

Le malo časa mi je bilo mogoče ostati v glavnem mestu Koroškega. Še tisti dan zvečer ob osmih sem se odpeljal z vlakom v Ljubljano, kjer sem ob dveh srečno izstopil.

Nepozabljiv mi bo za zmirom veliki Zvonar.

nekaterih pruskih zastav je bilo vse izostalo. Naši mestjani so namreč sicer bogati, pa ne bahači. Večina ne more zapopasti, kako da so mestni oča „kučegazda“ mogli 300 gl. meni nič tebi nič proč vreči ker na drugej strani n. pr. za mestnega inženirja ni krajcarja ne pripuste, če ravno „oča“ sami vedo, da je silno potreben.

Naj vam tedaj povem kako so bili ti prusaki sprejeti. Na kolodvoru so se zbrali mariborski veliki Nemci „in corpore“ frak in pina sta se odlikovala, to se ve, da so bili eni z govori in navdušenjem oboroženi in pričakovali so z godbo vred napovedanih 60 „Naturforscherjev“. Vlak pridirja in pripelje željno pričakovane „Naturforscherje“ in sicer vseh skupaj devet 9 (sage 9 Stück) čudnih patronov. Gospod podžupan dr. Duhač začne prvi svoj pozdrav govoriti, naglašaje na nemškej zemlji, nemška „kultura“ nemška zveza, in nemško besedo, in nemško znanje in zopet nemško pa le nemško! Da bi se v Rušah naročeni obed mogel res pojesti, — naročeno je bilo namreč kosilo za 80 mož, vzeli so kakor svatbar v svetem pismu vse, kar je bilo soboj, tako da je društvo vseh skupaj narastlo na 30 osob, kateri so imeli težak nalog za 80 osob pripravljene jedi pojesti, ali — za ravno toliko tudi novce šteti, zakaj krčmar nij hotel škode nositi, kar se pa našim „Weinforscherjem“ nikakor nij dopadlo.

Iz Gorice 27. sept. [Izv. dop.] Na meji Furlanije v Savodnjah se je 26. sept. s pomočjo učiteljev, ki so v kmetijskim tečaju v Gorici, s pomočjo g. Klavžarja in Lebana iz Gorice napravila veselica z deklamacijo, petjem in igro županova Micika v šolskej sobi, katera je bila lepo z venci in zastavami okinčana. Dohodek, katerega so v obilnim številu rodoljubi kot vstopnino prinesli; je namenjen v nakup učencem savodniške šolske občine potrebnih učil.

Veselica se je slovesno v sedmi uri zvečer pričela. Gospod učitelj Benko, kateri si je uže veliko zaupanje v občini pridobil je goste s primernim govorom pozdravil in se zahvalil gospodu županu in dekletem Savodnjским za sodelovanje omenene veselice. Pred igro so se vršile deklamacije in pelo se je „slava Slovencev“, slovenska deklica, rožica, slovo od domovine in sabljenka. Pelo se je pod vodstvom g. Lebana učitelja iz Gorice, kateremu gre hvala, ker se je prizadeval s pomočjo nekterih g. učiteljev, kateri so v kmet. tečaju v Gorici, ki so prav dobri pevci, petje prav izvrstno urediti. Igra županova Micika se je igrala s splošno pohvalo. Posebno izvrstno sta igrala g. L. Cvek kot župan in gospodičina Ivanka Mozetič kot njegova hči, katera je tudi pri deklamaciji svojo nalogo prav dobro izvršila. Reči se more, da se je vsa veselica prav dobro vršila, da si ravno so bili razun jednega vsi prvkrat na odru.

Le to opozorujem, da bi bilo želeti, da bi se v drugo pri jednaki veselici priprosti ženski spol malo bolj mirno zadržal, da bi ne motil inteligentnih poslušalcev.

S Pivke 22. sept. [Izv. dop.] Da so naša narodna društva velik pripomoček za narodno izobraženje, to omenjati zdi se mi nepotrebno. Vendar pa nahajamo mej prostim ljudstvom veliko tacihi ljudij, ki sicer pripoznavajo korist združevanja, a nijso še na tako visokej stopinji izobraženja, da bi se

pridružili iz zgolj domoljubja temu ali onemu narodnemu društvu. Pravi domoljub ne gleda koliko dobička bo imel od tega ali onega društva, čegar ud je, nego njemu je le na tem ležeče, koliko bode s pristopom k društvu koristil občenemu izobraženju. A s premalo izobraženim človekom nij tako. On zahteva od društva le za-se koristi; za splošni blagor združevanja se pač malo briga. In ravno iz tega uzroka se marsikdo odteguje, da ne pristopi k društvu. Enakim ljudem prigovarjati, da naj pristopijo k društvu, je vse zastoj, trdi so ko bob, in če še tako dolgo mečeš bob v steno, ne bo še je prijel, je vse zastoj! Ravno tako se ne prime domoljubna beseda te vrste ljudij.

Torej je treba vbrati tukaj drugo struno. Bilo je 19. t. m. ko sedim z več drugimi v nekej čitalnici. G. blagajnik čitalnice me opomni, da dolžujem za drugo polovico t. l. društveni donesek. Jaz odgovorim, da bom uže plačal. Potem obrne se g. blagajnik na družega moža in pravi: „Zakaj se vendar ne vpišete v naše društvo. Glejte, koliko časopisov boste lahko brali, za ta bori letni donesek“.

„Jaz sem predaleč od tukaj doma, jaz nemam časa brati“, odreže se mož na kratko. Mej tem vzamem jaz listnico iz žepa, in ne da bi kaj rekel, odrajtam g. blagajniku dolžni polletni donesek. In glej! Mož o katerem tukaj pišem, vzame tudi svojo listnico iz žepa in pravi: „No pa tudi mene vpišite“ ter takoj odrajta celoletni društveni donesek. Takoj sem se spomnil latinske prislovice: „exempla trahunt“. Na ta način bi se morali tudi slovenski časniki širiti.

Iz Kamnika, 28. septembra. [Izv. dop.] Neki človek od tukaj v svojej strašnej suši na duhu nij zadnjikrat družega vedel poročati „Slovenca“, nego po krivičnem obirati osobstvo kamniškega poštnege urada, češ, da tu je pri nas gnezdo — nemškutarjenja. Naš poštar, g. Debevec, pa gotovo vse prej zasluži, kakor tako natolčevanje. On namreč uže od nekda podpira vsa narodna društva, in to gotovo ne iz dobičkarije, ampak ljubezni do narodnega prospeha. Enako tudi v tem, kar se tiče poštnege uradovanja, on rad vsakemu postreže slovenski, kakor tudi njegova hči, gospica Mici, ki mu pomaga, in o kateri „Slovenec“ dopisnik prebedasto laže, da jej slovenski napisi prizadevajo težavo, kakor kakš kitajščina. Na vse to le toliko še: Kam bomo prišli, če bomo svoje poštene narodnjake zaničevaje dražili jih in pehali od sebe, kakor se to godi v pobožnem „Slovenca“?

Domače stvari.

— (Miroslav Hubmajer) nam piše: Uže nekolikokrat se je pripetilo, da so prostovoljci pod mojim imenom brzojavili v Prago ali drugam za denarno podporo. Javljam, da nijsem niti jaz nikoli prosil, niti ne pooblastil koga družega, v mojem imenu prositi kateri odbor za denarno podporo, in slavni odbori naj nikdar ne slušajo enake prosbe.

Miroslav Hubmajer.

— (Sokolski večer.) Kakor slišimo, bode prvi letošnji sokolski večer soboto v čitalnične restavraciji po svojem programu jako zanimiv. Ker je dohodek tega večera

namenjen ubogim pribeglim Bošnjakom in Hercegovcem, vabi se slavno občinstvo k obilnemu obiskovanju. — Darila za loterijo naj se blagovoljno odbornikom „Sokola“, ali pa kustožu čitalnice izročujejo.

— (Za izkopavanje ostalin na kolnih stavb) na ljubljanskem močvirju se je „pri konjičku“ nakegljalo 100 gld.

— (Glasbena matica.) Najnovejšo delo, katerega bode razposlala svojim udom „glasbena matica“ je pesen „kranjska dežela“, besede Franja Cimpermana, uglasbil za en glas s spremljevanjem glasovira Anton Nedved. „Glasbena matica“, ki marljivo skrbi za razvitek in razširjenje dobrih slovenskih kompozicij, ustregla bode s to izdavo gotovo vsem domačim pevcem, kajti sestavljena je ta pesen tako, da jo more vsak pevec, bodi si tenor ali basist pevati, zraven je v lehkem štilu in jako melodijozna, kar jej bode mnogo pripomoglo, da postane kmalu priljubljena. Tudi vnanja oblika je prav čedna, tako, da jo lahko priporočamo vsem prijateljem domačega petja. Na prodaj se dobiva pri knjigarjih: Giontini, Lercher, Till in Klerr. Cena ji je 30 krajcarjev.

— (Hercegovina v civilno-sodnijskih aktih v Ljubljani.) Gospodu Orešku je imel te dni deželne sodnije sluga izročiti nekov odlok; a ker je omenjeni gospod tudi mej prostovoljec v jugu, relacijuniral je sodski sluga lakonično sledeče: „Konnte nicht zugestellt werden, weil sich Herr Orehek unbekannt wo in der Herzogowina befindet. Rückkehr auch unbekannt.“

— (Goriška slovenska čitalnica) napravi v soboto dne 2. oktobra besedo, h katerej uljudno vabi društveni odbor. Ves dohodek je namenjen v pomoč hercegovskim in bosnjaškim ubeglim družinam. Program je: I. del. 1. Balkan tužni velikan, (moški zbor), uglasbil A. Leban. 2. Cigan, (deklamacija), zložil Dragotin Dežman. 3. Jadransko morje, (moški zbor), uglasbil Hajdrih. 4. Grande Fantaisie brillante sur le Prophète. (Igra na glasoviru.) 5. Večerna, (moški zbor), uglasbil Wendler. 6. U boj, (moški zbor), uglasbil pl. Zajc. II. del. Uskok. Šaloigra v 1 dejanju. Vstopnina znaša za nunde 40 kr. Ker gre za jako blag namen, priporoča se odbor občni radodarnosti. Začetek točno ob 6. uri zvečer.

— (Nesreča.) Iz Gorice se man piše: Pretečeni teden je skočil podčastnik tukajšnjega polka raz leseni sočini most v Sočo. A glej čuda! kljub strašnej visočini pal je tako srečno, da je mogel še plavati in si skesan življenje podaljšati. Izvlekli so ga uže onemoglega pod mostom bivajoči barvarji. Pravijo, da si je hotel vsled čudne ljubezni — prevroče srce v Soči ohladiti. — Druga nesreča se je pa v nedeljo v Stračicah v Ritterjeveji tovarni pripetila. Baje vsled lastne neprevidnosti, je zgrabila mašina necega delavca in ga tako strašno do prsi zmetila, da je revež bil takoj ob življenje; ko so mašino postavili, obvisil je z odprtimi očmi, in groza je človeka prišla, glede je ta strašni prizor. Nesrečnež je zapustil mlado vdovo z otrokom.

Tuji.

28. septembra:

Evropa: Martinec iz Pulja. — Rismondo iz Trsta. — Reiniš iz Siska. — Payer iz Gorice. — dr. Rus iz Dunaja. — Tasovec iz Broda.

Pri Stenu: Philibert iz Pariza. — Meler iz

Izdatelj in urednik Josip Jurčič.

Gradea. — Branche, Nicolas iz Pariza. — Jaklič iz Reke.

Pri Mallét: Dragovina iz Trsta. — Musquiter iz Kaniže. — Nadvojvoda Rainer iz Dunaja. — Rützel iz Kočevja. — Spiler iz Gradea.

Vsem bolnim moč in zdravje brez leka in brez stroškov po izvrstni

Revalesscière du Barry

v Londonu.

28 let uže je aj bolezn, ki bi jo ne bila ozdravila ta prijetna zdravilna hrana, pri odraslih in otrocih brez medicinskega stroška; zdravi vse bolezni v želodcu, na živcih, dalje prsne, i na jetrah; žleze i naduho, bolečine v ledvicah, jetiko, kašelj, neprebravljene, zaprtje, prehlajenje, nespanje, slabosti, zlato žilo, vodenico, mrzlico, vrtoglavje, silenje krvi v glavo, tumenje v ušesih, slabosti in blevanje pri nosečih, ožnost, diabet, trganje, shujšanje, bledico in prehlajenje; posebno se priporoča za dojenice in je boljše nego dojnično mleko. — Izkaz iz mej 80.000 spričeval zdravilnih, brez vsake medicine, mej njimi spričevala profesorja Dr. Wurzerja, g. F. V. Beneka, pravega profesorja medicine na vseučilišču v Mariboru, zdravilnega svetnika Dr. Angelsteina, Dr. Shorelanda, Dr. Campbella, prof. Dr. Dédé, Dr. Uré, grofinje Castlestuart, Markize de Brehan a mnogo drugih imenitnih oseb, se razpošiljava na posebno zahtevanje zastoj.

Kratki izkaz iz 80.000 spričevalov.

Spričevalo zdravilnega svetnika Dr. Wurzerja, Bonn, 10. jul. 1852.

Revalesscière Du Barry v mnogih slučajih nagradi vsa zdravila. Posebno koristna je pri driti in griži, dalje pri sesalnih in obistnih boleznih, a t. d. pri kamnju, pri prisadljivem a bolehnem draženju v sealni cevi, zaprtju, pri bolehnem bodenju v obistih in mehurji, trganje v mehurji i. t. d. — Najbolje in in neprecenljivo sredstvo ne samo pri vratnih in prsnih boleznih, ampak tudi pri pljučnici in sušenju v grlu. (L. S.) Rud. Wurzer, zdravilni svetovalac in čelomno učenih družtev.

Winchester, Angleško, 3. decembra 1842.

Vaša izvrstna Revalesscière je ozdravila večletne i nevarnostne prikazni, trebušnih bolezni, zaprtja, polne čutnice in vodenico. Prepričal sem se sam glede vašega zdravila, ter vas toplo vsakemu priporočam. James Shoreland, ranocelnik, 96. polka.

Izkušnja tajnega sanitetnega svetovalca gosp.

Dr. Angelsteina.

Berolin, 6. maja 1856.

Ponavljaje izrekan glede Revalesscière du Barry vsestransko, najbolje spričevalo.

Dr. Angelstein, tajni sanit. svetovalac.

Montona, Istra.

Učinki Revalesscière du Barry so izvrstni.

Ferd. Clauserberger, c. kr. okr. zdravnik.

Spričevalo št. 76.921.

Obergimperu, (Badensko), 22. aprila 1872.

Moj pacient, ki je uže bolehal 8 tednov za strašnimi bolečinami vnetic jeter, ter ničesar použiti nij mogel, je vsled rabe Vaše Revalesscière du Barry popolnoma zdrav.

Viljem Burkart, ranocelnik.

St. 80.416. Gosp. F. V. Beneka, pravi profesor medicine na vseučilišču v Mariboru (Nemčija), piše v „Berliner Klinische Wochenschrift“ od 3. aprila 1872 to le: „Nikdar ne zabim, da je ozdravila enega mojih otrok le takozvana „Revalenta Arabica“ (Revalesscière). Dete je v 4. mesecu vedno več in več hujšalo, ter vedno bljuvalo, kar vsa zdravila niso bila v stanu odpraviti; toda Revalesscière ga je ozdravila popolnoma v 6 tednih.

St. 79.810. Gospo vdovo Klemmovo, Düsseldorf, na dolgoletnem bolehanju glave in davljenju.

St. 64.210. Markizo de Brehan, boleha je sedem let, na nespanju, treslici na vseh udih, shujšanju in hipohondriji.

St. 65.715. Gospodični de Montlouis na neprebravljeno, nespanju in hujšanju.

St. 75.970. Gospoda Gabriela Tešnerja, slušatelja višje javne trgovinske akademije dunajske, na skoro breznačejni prsni bolečini in pretresu čutnic.

St. 75.877. Flor. Köllerja, c. kr. vojaška oskrbnika, Veliki Varadžin, na pljučnem kašlju in bolehanju dušnika, omotici i tišanju v prsih.

St. 75.928. Barona Sigmo 10letne hramote na rokah in nogah i. t. d.

Revalesscière je 4krat tečnejša, nego meso, ter se pri odraslih in otrocih prihrani 50krat več na ceni, glede hrane.

V plehastih pušicah po pol funta 1 gold. 50 kr., 2 funta 2 gold. 50 kr., 5 funtov 10 gold., 12 funtov 20 gold., 24 funtov 36 gold., — Revalesscière-Biscuiten v pušicah a 2 gold. 50 kr. a 4 gold. 50 kr. — Revalesscière-Chocolatée v prahu a v ploščicah za 12 tas 1 gold. 50 kr., 24 tas 2 gold. 50 kr., 48 tas 4 gold. 50 kr., v prahu za 120 tas 10 gold., za 288 tas 20 gold., — za 576 tas 36 gold.

Prodaje: Barry du Barry & Comp. na Dunaji, Wallischgasse št. 8, v Ljubljani Ed. Mohr, J. Svoboda, lekar pri „zlatem orlu“, v Gradišču bratje Oberanzmeyer, v Mariboru Diechtl & Frank, v Celovcu P. Birsbacher, v Lenci Ludvig Müller, v Mariboru M. Morič, v Meranu J. B. Stockhausen, v Zagrebu v lekarnici usmiljenih sester, v Čerovcih pri N. Snirhu, v Oseku pri Jul. Davidu, lekarju, v Gradišču pri bratih Oberanzmeyer, v Temešvaru pri Jos. v. Papu, mestnemu

lekarju, pri C. M. Jahnerju, lekarju, v Varazdinu pri lekarju dr. A. Halterju, kakor v vseh mestih pri dobrih lekarjih in specijalnih trgovcih; tudi razpošilja dunajska hiša na vse kraje po poštah ali povzetjih. (232)

Tržne cene

v Ljubljani 29. septembra t. l.

Pšenica 5 gld. 20 kr.; — reš 3 gld. 60 kr.; — ječmen 2 gld. 50 kr.; — oves 1 gld. 90 kr.; — ajda — gl. — kr.; — pros 2 gld. 50 kr.; — koruza 3 gold. — kr.; krompir 1 gld. 70 kr.; — fižol 5 gld. — kr.; masla funt — gld. 52 kr.; — mast — gld. 48 kr.; — špeh frišen — gld. 46 kr.; — špeh povojen — gld. 44 kr.; jajce po 2 1/2 kr.; — mleka bokal 10 kr.; govednine funt 27 kr.; — teletnine funt 27 kr.; svinjsko meso, funt 28 kr.; — sena cent 1 gld. 25 kr.; — slame cent 1 gld. 25 kr.; — drva trda 6 gold. 80 kr.; — mehka 5 gld. — kr.

Dunajska borza 29. septembra.

(izvirno telegrafično poročilo.)

Enotni drž. dolg v bankovih	69 gld. 85	kr.
Enotni drž. dolg v srebru	73	40
1860 drž. posojilo	111	60
Akcije narodne banke	914	—
Kreditne akcije	208	60
London	111	75
Napol.	8	91 1/2
C. k. cekini	5	35
Srebro	101	85

Kozlerjeva pivarna

na celovske cesti,

odprta je zopet po zaključbi Kozlerjevega vrta, za jesenski in zimski čas. Ko se p. n. gostom za mnogobrojno obiskovanje v Kozlerjevem vrtu prijazno zahvaljujem, prosim z zagotovljenjem pazljive in brze postrežbe, dobrih jedil in pijače za prav obilno obiskovanje tudi v sedaj otvoreni pivarni. Z odličnim štovanjem

(323)

B. Jančigaj.

Svojim prijateljem in znancem na Dolenjskem kličem pri svojem odhodu prisrčen „na zdar!“ St. Rupert, 23. sept. 1875.

(324)

Rad. Pukl.

Lekarna Piccoli.

„K angelju“ v Ljubljani.

Aparati za samo-briganje, pasovi za počene, uretralne in maternične brizge.

Menoti-Pastilje (ki so na dunajske svetovne izložbi 1873 dobile darilo). Te pastilje čudovito delajo proti prehlajenju in krču, kakor proti kašlju, jetiki, ki se še le začena, proti hripi, boleznim na pljučih in v grlu, in proti vsakovrstnem kašlju, tudi kroničnem. Škatljica velja 75 kr.

Neizmotljivo sredstvo zoper mrzlico. Učinek tega leka je dokazana istina in vsaki bolnik, ki je lek uže poskusil sam na sebi, se bode radosno prepričal, da je najmočnejše in zanesljivejšo sredstvo do sedaj znanih zoper ponavljajočo se mrzlico. 1 steklenica 80 kr.

Pravi sajdlincev pulver. Nareja se z čisto kemienih tvarin. 1 škatlja 80 kr., 1 tucat škatelj 6 gold. 60 kr.

Pravo vinsko žganje z soljo, v pomoč bolehnemu človestvu, pri vseh notranjih in vnanjih prisadnih, zoper večino bolezni, posebno za vsakovrstne rane itd. 1 steklenica 40 kr.

Rajževi pulver. Izključljivo iz vegetabilnih tvarin, posebno zdrav za kožo, katerej podeli izvorno brhkost in čvrstost, kar se nahaja le pri mladini. 1 paket 10 kr., 1 škatlja 40 kr.

Ribje olje, pošiljano na ravnost iz mesta Bergen na Norveškem, brezkusno in ne slabodiseče, 1 originalna steklenica 80 kr.

Sok iz Tamarinde. Po mrzlih sredstvih iztlačen. Učinkuje znamenito krepljivo in olajšajoče. 1 steklenica 40 kr. (132—112)

Naročila se izvršujejo vračajoč se pošto proti poštenu povzetju.

Lasina in usk „Narodne uskarne“.